

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ И НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання курсової роботи
з дисципліни "Фінанси підприємств" для здобувачів
вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр»
денної та заочної форм навчання спеціальності
072 "Фінанси , банківська справа та страхування"

2019

Методичні вказівки до курсової роботи з дисципліни "Фінанси підприємств" для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» денної та заочної форм навчання спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» /Укл. Олійник Т.О. - Запоріжжя: ЗНТУ, 2019.- 36с.

Укладач: Олійник Т.О., доцент

Рецензент: Шарова С. В. доцент

Відповідальний за випуск: Т.О.Олійник

Затверджено
на засіданні кафедри
“Фінанси, банківська справа
та страхування”
Протокол № 1
від 27.08.19 р.

Рекомендовано
до видання НМК
факультету Економіки
та управління
Протокол № 22
від 25.09.2019р.

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ВКАЗІВКИ	4
I. ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	6
II. СТРУКТУРА І ОБСЯГ КУРСОВОЇ РОБОТИ	6
III. ЗМІСТ СТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ КУРСОВОЇ РОБОТИ	8
3.1. Вступ	8
3.2 Зміст розрахунково-пояснювальної частини	8
3.3 Висновки	17
IV. ПІДБІР ЛІТЕРАТУРИ, СТАТИСТИЧНОЇ ТА ІНШОЇ ІНФОРМАЦІЇ.	17
V. ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.	20
VI. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ.	21
VII. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	22
VIII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	22
ДОДАТОК А	26
ДОДАТОК Б	30

ЗАГАЛЬНІ ВКАЗІВКИ

Особливістю формування цивілізованих ринкових відносин є посилення впливу таких чинників, як жорстка конкурентна боротьба, технологічні зміни, комп'ютеризація обробки економічної інформації, безперервні нововведення в податковому законодавстві. В цих умовах перед економістами, бухгалтерами, менеджерами підприємства постає багато запитань:

- яка повинна бути стратегія і тактика сучасного підприємства в умовах переходу до ринку?
- як раціонально організувати фінансову діяльність підприємства для його подальшого "процвітання"?
- як підвищити ефективність управління фінансами, ресурсами?
- яким чином визначити показники господарської діяльності, забезпечуючи сталий фінансовий стан підприємства?

На ці та інші життєво важливі питання зможе дати відповідь об'єктивний аналіз фінансового стану підприємства, який дозволяє найбільш раціонально розподілити матеріальні, трудові і фінансові ресурси. Відомо, що будь-які ресурси обмежені і добитися максимального ефекту можна не тільки за рахунок регулювання їх обсягу, але і шляхом оптимального співвідношення різних ресурсів. Із усіх видів ресурсів фінансові мають першорядне значення, оскільки це єдиний вид ресурсів підприємства, трансформуючий безпосередньо і з мінімальним часом в будь-який інший вид ресурсів.

Методика аналізу фінансового стану підприємства дозволяє студенту:

- оцінити тенденції розвитку фінансового стану і прибутковість підприємства, кредитних взаємовідносин, ефективність використання капіталу, фінансову гнучкість і сталість, здатність заробляти;
- здійснити аналітичну діагностику можливого банкрутства;

- розробити конкретні напрямки стабілізації фінансового стану підприємства.

Для поліпшення фінансового стану підприємств студент може запропонувати:

- стимулювати формування на підприємствах необхідних фінансових ресурсів, основного та обігового капіталів для цілей накопичення в інтересах розширення виробничого процесу;
- розширити можливості товаровиробників для самофінансування своєї господарської діяльності;
- запровадити на підприємствах нову амортизаційну політику;
- привести систему обліку й аналітичної роботи на підприємствах у відповідності із потреби зростання вітчизняного виробництва;
- забезпечити раціоналізацію використання фінансових ресурсів на цілі економічного зростання.

Програма дисципліни "Фінанси підприємств" передбачає виконання студентами курсової роботи з названої дисципліни, її метою є розширення та поглиблення знань студентами з теорії та практики аналізу фінансового стану підприємства та обґрунтування основних напрямків його поліпшення.

Для досягнення поставлено мети студент зобов'язаний вирішити наступні задачі:

- на основі форм фінансової звітності (Ф1, Ф2) провести розрахунок показників майнового стану, оборотності активів, рентабельності, фінансової стійкості та ліквідності;
- провести аналіз фактичних та нормативних значень показників фінансового стану та визначити групу фінансової стійкості підприємства;
- обґрунтувати напрямки відповідності фактичних показників з нормативними;

- дати рекомендації підвищення рентабельності підприємства та забезпечення необхідного рівня прибутковості;
- проаналізувати ефективність використання власного та залученого капіталу.

I. ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ :

- 1) Курсова робота з фінансів підприємств виконується на матеріалах отриманих згідно варіанту вказаного викладачем.
- 2) Курсова робота виконується у відповідності до розробленої тематики і плану, які орієнтують студентів на вивчення актуальних проблем в умовах ринкових відносин.
- 3) У наведеній тематиці дається приблизний план роботи, яким слід користуватися при виконанні курсової роботи. При розробці конкретного плану своєї курсової роботи можливе розширення кола питань або заміна деяких питань іншими.
- 4) Курсову роботу необхідно подати на рецензування не пізніше строку, визначеного керівником.
- 5) Незадовільно виконана курсова робота повинна бути доопрацьована у відповідності з відзначеними недоліками викладачем -рецензентом.

II. СТРУКТУРА І ОБСЯГ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота повинна мати певну логічну побудову, послідовність та завершеність відповідного кола питань.

Курсова робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, переліку джерел та додатків.

Примірний зміст курсової роботи з дисципліни "Фінанси підприємств" має наступний вигляд.

Тема: Аналіз фінансового стану підприємства «.....» за 201X рік

Зміст

Завдання на курсову

роботу. Реферат.

Вступ.

Розділ 1 Теоретичні основи оцінки фінансового стану підприємства.

1.1 Поняття фінансового стану підприємства та необхідність його аналізу.

1.2 Інформаційна база аналізу фінансового стану.

1.3 Форми та методи аналізу фінансового стану.

Розділ 2. Аналіз фінансового стану підприємства «.....» за 201X р.

2.1 Загально-економічна характеристика підприємства «.....».

2.2 Горизонтальний та вертикальний аналіз балансу підприємства

2.3 Аналіз показників майнового стану підприємства «.....».

2.4 Аналіз оборотності активів підприємства «.....».

2.5 Аналіз фінансової стійкості підприємства «.....».

2.6 Аналіз та оцінка ліквідності підприємства «.....».

2.7 Аналіз рентабельності підприємства підприємства «.....».

Розділ 3. Основні напрямки підвищення показників фінансового стану підприємства «.....».

Висновки

Перелік літературних джерел

Додатки:

Додаток А. Баланс (Звіт про фінансовий стан) підприємства «.....» за 201X р

Додаток Б.. Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) підприємства «.....» за 201X р.

Обсяг курсової роботи повинен складати 50-70 сторінок

комп'ютерного набору.

Центральною проблемою курсової роботи є аналіз фінансового стану підприємства. Інформаційною базою виконання курсової роботи є форми фінансової звітності підприємства, зокрема:

- Баланс (Звіт про фінансовий стан) підприємства;
- Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід).

Після затвердження теми курсової роботи студент повинен заповнити бланк завдання на курсову роботу, в якому визначити етапи написання, ознайомитися з літературними джерелами, нормативною та законодавчою базою та затвердити план курсової роботи у її керівника.

III. ЗМІСТ СТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ КУРСОВОЇ РОБОТИ

3.1. Вступ

У вступі розкривається актуальність теми, зазначаються мета, задачі, об'єкт і предмет дослідження, подається перелік використаних для досягнення поставленої мети методів дослідження

Обсяг вступу повинен складати дві-три сторінки.

3.2 Зміст розрахунково-пояснювальної частини

В першому розділі розглядаються теоретичні аспекти даної проблеми. Тут необхідно співставити різні точки зору вітчизняних та зарубіжних авторів на поставлену проблему, дати їх критичний аналіз і на цій основі визначити свій підхід до її вирішення. На основі аналізу літературних джерел студент характеризує основні етапи розвитку наукової думки, визначає стан, перспективи розвитку досліджуваних питань, розглядає існуючі методики проведення досліджень, називає питання, що залишились невирішеними. Цей розділ служить теоретичною базою для наступного дослідження фактичних даних і розробки практичних рекомендацій по удосконаленню фінансового

стану підприємства, яке аналізувалося. Бажано закінчити цей розділ коротким резюме стосовно необхідності проведення подальших досліджень у даній темі. Загальний обсяг - 15-20 сторінок.

В другому розділі дається загальна характеристика підприємства (форма власності, організаційна структура, вид діяльності, положення на ринку та інше). Виходячи із загальних відомостей про підприємство та на основі форми фінансової звітності студент зобов'язаний провести розрахунки фактичних показників фінансового стану, зокрема:

- горизонтальний та вертикальний аналіз балансу підприємства
- майнового стану;
- оборотності активів;
- фінансової стійкості;
- ліквідності та платоспроможності;
- прибутковості та рентабельності;
- оцінку ймовірності банкрутства

Виходячи із розрахованих вищенаведених показників дати комплексну оцінку фінансового стану підприємства. Розрахунок проводиться на початок та кінець аналізованого періоду. Потім фактичні дані порівнюються між собою і з нормативними показниками.

Розрахунок фактичних показників фінансового стану здійснюється згідно методики розрахунку **Основних аналітичних показників фінансового стану підприємства** (див. додаток Б).

Фінансовий стан підприємства аналізують за допомогою показників фінансової незалежності, платоспроможності, прибутковості, ділової активності, майнового стану. Фінансову незалежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування оцінюють за допомогою коефіцієнтів фінансової незалежності «автономії»; фінансової стабільності, наявності робочого капіталу, маневреності робочого капіталу.

Розрахунок показників можна здійснювати за текстом з вказікою

формул і значення.

Наприклад. Розрахуємо коефіцієнт поточної ліквідності (покриття) за наступною формулою

$$K_{\text{покp.}} = \frac{\text{Оборотні активи}}{\text{Поточні зобов'язання}} = \frac{\text{Ф. № 1, р. 1195}}{\text{Ф. № 1, р. 1695}} \quad (1.1)$$

Підставимо значення з балансу (див.Додаток А) і розрахуємо коефіцієнт поточної ліквідності (покриття) на початок та кінець звітного періоду

$$K_{\text{покp поч.}} = \frac{98000}{100000} = 0,98$$

$$K_{\text{покp кінц.}} = \frac{100000}{100000} = 1,0$$

Зведемо розраховані показники в таблицю 1 з відображенням відхилення від нормативного та і початкового значення показника до показника звітного періоду і проаналізуємо отримані значення показників ліквідності .

Таблиця 1

Аналіз показників ліквідності підприємства «.....»

Назва показника	Нормативне значення	На початок періоду	На кінець періоду	Відхилення	
				від нормативного значення	від початкового значення
Коефіцієнт поточної ліквідності	1	0,98	1,0	-	+0.02
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,75	0,8	0,85	+0.1	+0,05
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0.25	0,18	0,25	-	+0,07

Як свідчать дані таблиці 1 - підприємство є ліквідним. Всі фактичні

показники відповідають нормативним значенням. У випадку коли фактичні показники не відповідають нормативним необхідно проаналізувати і обґрунтувати причину.

Коефіцієнт фінансової незалежності «автономії» розраховують як відношення усієї суми власних коштів до валюти балансу підприємства. Він показує ступінь незалежності підприємства, від залучених коштів. Значення коефіцієнта має бути $>0,5$. Збільшення показника в динаміці – позитивне явище.

Коефіцієнт фінансової стійкості визначається відношенням власних і довгострокових позикових коштів до валюти балансу. Він показує частку стабільних джерел фінансування у їх загальному обсязі. Рекомендоване значення показника $0,85 - 0,90$.

Величина власних оборотних засобів або робочий капітал визначається як різниця між поточними активами і поточними зобов'язаннями. Наявність робочого капіталу свідчить про те, що підприємство не тільки здатне сплатити власні борги, а й має фінансові ресурси для розширення діяльності. Збільшення показника в динаміці є позитивною тенденцією.

Маневреність робочого капіталу визначається відношенням запасів і затрат до робочого капіталу. Характеризує частку запасів, тобто матеріальних виробничих активів у власних обігових коштах, обмежує свободу маневру власними коштами. Зменшення – є позитивною тенденцією.

Результати розрахунку показників фінансової незалежності у динаміці двох років доцільно представити у вигляді таблиці (табл. 2.)

Проаналізувати динаміку коефіцієнтів за вивчаємий період і відповідність їх критеріям, що рекомендуються, зробити висновки про ступінь фінансової незалежності підприємства.

Платоспроможність підприємства визначають за допомогою коефіцієнтів загальної ліквідності (покриття), швидкої ліквідності, абсолютної ліквідності, співвідношення короткострокової дебіторської і

кредиторської заборгованості.

Таблиця 2

Аналіз показників фінансової незалежності підприємства

Показники	Значення, що рекомендується	Роки		Зміни ($\pm$)
		20__	20__	
1	2	3	4	5=4-3
Коефіцієнт «автономії»	$> 0,5$			
Коефіцієнт фінансової стійкості	$0,85 - 0,90$			
Величина власних оборотних засобів або робочого капіталу	збільшення			
Маневреність робочого капіталу	збільшення			

Коефіцієнт покриття розраховується як відношення суми усіх оборотних засобів підприємства до поточних зобов'язань підприємства. Він характеризує достатність оборотних коштів підприємства для погашення своїх боргів протягом року. Для нормального функціонування підприємства цей показник має бути ≥ 2 . Збільшення показника у динаміці – позитивна тенденція.

Коефіцієнт швидкої ліквідності – розраховують як відношення суми грошових коштів, цінних паперів і дебіторської заборгованості до поточних зобов'язань підприємства. Він характеризує здатність підприємства розраховуватись за першочерговими зобов'язаннями за рахунок найбільш ліквідних активів. Оптимальне значення – $0,7-0,8$. Збільшення показника в динаміці – позитивне явище.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності розраховують як відношення суми грошових коштів і цінних паперів до поточних зобов'язань підприємства. Він характеризує негайну готовність підприємства ліквідувати короткострокову заборгованість. Достатнє значення – $0,2-0,25$, збільшення показника – позитивна тенденція.

Співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості характеризує здатність підприємства розраховуватись з

кредиторами за рахунок дебіторів протягом одного року. Рекомендоване значення показника 1.

Результати розрахунку показників платоспроможності доцільно представити у вигляді таблиці. Проаналізувати відповідність показників ліквідності критеріям, що рекомендуються, зміни, що відбулися за аналізованій період. Зробити висновки щодо платоспроможності підприємства.

Рентабельність оцінюють за допомогою показників рентабельності капіталу, рентабельності власного капіталу, рентабельності виробництва продукції, рентабельності виробничих фондів.

Рентабельність капіталу (активів) розраховують як відношення чистого прибутку до загальної вартості активів підприємства. Показник характеризує величину дохідності всього потенціалу, яким володіє підприємство, показує скільки прибутку припадає на одиницю коштів, інвестованих в активи. Збільшення показника є позитивною тенденцією.

Рентабельність власного капіталу визначається діленням чистого прибутку на загальну вартість власного капіталу, показує скільки припадає чистого прибутку на одиницю власного капіталу. Збільшення показника є позитивною зміною.

Рентабельність виробничих фондів розраховується як відношення чистого прибутку до вартості основних і оборотних виробничих фондів, характеризує скільки припадає чистого прибутку на одиницю вартості виробничих фондів. Позитивним є збільшення показника.

Рентабельність продукції підприємства визначається відношенням прибутку від реалізації до собівартості продукції. Рентабельність характеризує прибутковість або доходність виробництва продукції, показує, скільки одиниць прибутку отримало підприємство з кожної грошової одиниці витраченої на виробництво цієї продукції. Результати розрахунку показників рентабельності оформляють у вигляді таблиці, на основі якої необхідно

проаналізувати показники рентабельності (збитковості), їх динаміку, зробити висновки про тенденцію їх змін.

Ділову активність підприємства оцінюють за допомогою показників оборотності активів, фондівіддачі, оборотності оборотних коштів, дебіторської і кредиторської заборгованості.

Оборотність активів, ресурсівіддача розраховується відношенням чистої виручки від реалізації до загальної вартості активів, показує скільки отримало підприємство чистої виручки від реалізації продукції на одиницю коштів, інвестованих в активи. Збільшення показника є позитивною тенденцією.

Фондовіддача визначається відношенням чистої виручки від реалізації до загальної вартості основних виробничих фондів, показує, скільки виручки від реалізації продукції припадає на одиницю основних виробничих фондів. Збільшення показника у динаміці – позитивна тенденція.

Коефіцієнт оборотності оборотних коштів розраховується діленням чистої виручки від реалізації на загальну суму оборотних коштів, показує кількість оборотів оборотних коштів за період, або скільки виручки від реалізації припадає на одиницю оборотних коштів. Збільшення показника – позитивне явище.

Період одного обороту оборотних коштів визначається шляхом ділення кількості днів періоду, який аналізується на кількість оборотів оборотних коштів у періоді (коефіцієнт оборотності оборотних коштів) і характеризує середній період від витрачання коштів для виробництва продукції до отримання коштів за реалізовану продукцію. Позитивною зміною є зменшення показника у динаміці.

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості розраховується відношенням чистої виручки від реалізації до середньої дебіторської заборгованості, показує у скільки разів виручка перевищує середню дебіторську заборгованість. Збільшення показника у динаміці є позитивною тенденцією.

Період погашення дебіторської заборгованості визначається шляхом ділення кількості днів періоду, який аналізується на кількість оборотів дебіторської заборгованості у періоді (коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості) і характеризує середній період інкасації дебіторської заборгованості, тобто період її погашення.

Період погашення кредиторської заборгованості розраховується відношенням добутку середньої кредиторської заборгованості і кількості днів періоду, який аналізується, до собівартості реалізації. Показник визначає середній період сплати підприємством короткострокової заборгованості. Зменшення показника в динаміці є позитивною зміною.

Результати розрахунку показників ділової активності оформляють у вигляді таблиці, на основі якої можна проаналізувати величину показників ділової активності підприємства та їх динаміку, дати оцінку.

Майновий стан підприємства характеризують наступні показники: частка оборотних виробничих фондів в оборотних активах, частка основних засобів в активах, коефіцієнт зносу основних засобів, коефіцієнт оновлення основних засобів частка оборотних виробничих фондів в активах, коефіцієнт мобільності активів.

Частка оборотних виробничих фондів в оборотних активах розраховується як відношення оборотних виробничих фондів до загальної суми оборотних активів, характеризує частку оборотних коштів у виробничій сфері. Збільшення показника у динаміці є позитивною тенденцією, особливо, в умовах інфляції.

Частка основних засобів в активах розраховується як відношення залишкової вартості основних засобів до загальної вартості активів, характеризує частку коштів, інвестованих в основні засоби, у валюті балансу. Зменшення за умов незмінних або зростаючих обсягів реалізації є позитивною зміною.

Коефіцієнт зносу основних засобів визначається шляхом ділення суми

знос основних засобів на первісну вартість основних засобів. Показник характеризує частку зношених основних засобів у загальній їх вартості.

Коефіцієнт оновлення основних засобів визначається як частка від ділення збільшення за звітний період первісної вартості основних засобів та первісної вартості основних засобів на кінець звітного періоду. Коефіцієнт характеризує рівень оновлення (+) або вибуття (-) основних засобів. Показує, яку частку наявних на кінець звітного періоду основних засобів становлять нові основні засоби. Збільшення показника у динаміці, за умов виключення інфляційного фактора, є позитивною тенденцією.

Частка оборотних виробничих фондів в активах розраховується відношенням оборотних виробничих фондів до загальної вартості активів, характеризує мобільну частку виробничих фондів у валюті балансу. Збільшення показника у динаміці є позитивною тенденцією.

Коефіцієнт мобільності активів визначається як частка від ділення загальної вартості мобільних активів до немобільних активів. Коефіцієнт показує скільки оборотних коштів припадає на одиницю необоротних: потенційну мобільність перетворення активів у ліквідні кошти. Рекомендований рівень показника 0,5, збільшення у динаміці – позитивна зміна.

Результати розрахунку показників майнового стану представляють у вигляді таблиц, на основі якої необхідно зробити висновки щодо зміни показників майнового стану підприємства та ефективності використання майна. Далі, з вичерпною повнотою викладаються результати досліджень практики організації фінансів у господарстві, дається інформація про структуру фінансової служби підприємства, стан оперативної, планової і контрольно-аналітичної роботи. Особлива увага при цьому приділяється питанням, що є предметом дослідження.

Загальний обсяг другого розділу - 30-35 сторінок.

В третьому розділі подається критична оцінка організації фінансів,

виявляються резерви поліпшення кількісних і якісних показників, дається обґрунтування основних напрямків поліпшення, або забезпечення стабільності фінансового стану даного підприємства, розробляються пропозиції щодо вдосконалення фінансової діяльності даного господарства та підприємств галузі загалом.

Обов'язковою вимогою є розрахунок очікуваних показників фінансового стану за рахунок тих пропозицій, які студент обґрунтовує. Студент повинен надати оцінку повноти вирішення поставлених завдань, оцінку одержаних результатів, обґрунтувати потребу додаткових досліджень.

Загальний обсяг- 10-15 сторінок.

3.3 Висновки

В них включають короткі підсумки за результатами виконаної роботи та пропонувані напрямки вдосконалення фінансової діяльності. Обсяг висновків повинен складати дві-три сторінки.

IV. ПІДБІР ЛІТЕРАТУРИ, СТАТИСТИЧНОЇ ТА ІНШОЇ ІНФОРМАЦІЇ.

Після вибору теми курсової роботи студент переходить до підбору та вивчення літературних джерел, що потребує такої послідовності:

- законів та законодавчих актів України;
- інструкцій, нормативних актів Кабінету Міністрів, Мінекономіки, Мінфінансів, Мінстатистики, Мінпраці, Національного банку України, Митного Комітету та інших відомств;
- доповідей, виступів керівників держави;
- розпоряджень облдержадміністрації;
- підручників, монографій, брошур, статей тощо.

Частину основної літератури можна скласти, користуючись списками літератури, які містяться у програмі учбових курсів. Друга частина -

добирається за допомогою системного каталогу в бібліотеці інституту. Велику допомогу в цьому може надати вивчення довідкових томів, приміток, алфавітних і предметних вказівок, які містяться в монографіях, статтях тощо. При цьому в першу чергу слід використовувати літературу останніх років видання.

При формуванні списку літератури рекомендується скласти бібліографічні картки, де треба вказати прізвище та ініціали авторів, назву книги чи статті, видавництво, місце та рік видання, сторінку, розділ. Це полегшує систематизацію підібраної літератури по темі та підготовку списку використаних джерел при оформленні курсової роботи.

В процесі виконання курсової роботи студент повинен постійно консультуватись з науковим керівником.

В курсовій роботі студенти повинні показати глибоку теоретичну підготовленість, вірне розуміння ними економічної основи розглянутих питань, уміння узагальнювати літературні джерела, самостійно систематизувати, аналітично обробляти практичні матеріали, пов'язувати теоретичні положення з життям, сформулювати і обґрунтувати відповідні висновки.

Першим кроком виконання курсової роботи є підбір і вивчення літературних джерел, конспектування відносно до основних питань теми роботи.

При виконанні курсових робіт багато студентів використовують тільки підручники по курсу. Тому рекомендуємо, для більш поглибленої розробки теми курсової роботи, також вивчати всю літературу, періодичні видання і відомчі інструктивні та нормативні акти. Особливу увагу слід звернути на вивчення постанов Кабінету Міністрів України, Законів, прийнятих Верховною Радою України, Указів Президента України, спрямованих на подальший розвиток ринкових відносин, стабілізацію економіки, покращання соціального стану населення.

Тільки в результаті послідовного вивчення необхідної літератури і практичних матеріалів по відповідній темі студент може підготуватися до виконання курсової роботи на потрібному рівні.

На другому етапі слід приступити до підбору звітних і інших матеріалів, які характеризують діяльність конкретної фірми, біржі, банку, підприємства або організації, на підставі яких виконується курсова робота.

На третьому етапі розробляються форми аналітичних таблиць, вносяться в них дані і обробляються. По одержаним результатам робляться попередні висновки.

Четвертий етап-написання курсової роботи, узагальнення наявних матеріалів, виявлення внутрішніх господарських резервів, розробка заходів, спрямованих на покращення господарської діяльності.

Курсові роботи, в яких використовуються тільки підручники, учебні посібники або ілюстрації, повертаються студентам, як незадовільні.

В курсовій роботі аналіз конкретних матеріалів не повинен обмежуватись тільки порівнянням плану і фактичних показників (звітних) , необхідно використовувати методи ланцюгової підстановки, балансового взаємозв'язку, економіко-математичних методів та інші прийоми аналітичної роботи.

Поряд з вивченням загальних показників підприємства необхідно звернути увагу на аналіз роботи окремих структурних підрозділів, які входять до їх складу. Для такої мети необхідно згрупувати окремі показники їх діяльності, скласти відповідні таблиці і зробити необхідні висновки.

В курсовій роботі слід привести форми фінансової звітності, які відносяться до теми курсової роботи. Це дозволить викладачеві перевірити обґрунтованість проведеного аналізу. Всі аналітичні розрахунки, таблиці повинні бути приведені в тексті курсової роботи з необхідними поясненнями. Висновки повинні витікати із таблиць і аналітичних розрахунків. Курсова робота повинна завершуватися короткими висновками і пропозиціями.

Пропозиції повинні бути спрямовані на усунення виявлених в процесі аналізу недоліків в роботі суб'єктів господарювання, по матеріалах яких виконана курсова робота.

V. ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.

Курсова робота повинна бути правильно оформлена, а її текст написаний від руки або при допомозі комп'ютерної техніки через 1,5 інтервалу на одній сторінці білого паперу стандартного розміру А4 (210х297мм.) При написанні та друкуванні тексту обов'язково залишаються поля з країв аркуша: зверху, знизу 20 мм, ліворуч - не менше 25мм, праворуч - не менше 10 мм.

Усі сторінки курсової роботи мають наскрізну нумерацію арабськими цифрами. Номер сторінки проставляється у правому верхньому кутку без крапки в кінці. На титульній сторінці порядковий номер не слід проставляти.

Приклад оформлення курсової роботи в цілому наведено у **ДОДАТКУ Б:**

- Титульна сторінка
- Завдання на курсову роботу-;
- Реферат (стислий текст виконаною роботи) ;
- Зміст курсової роботи, який визначає її структуру.

Усі схеми, діаграми, графіки, рисунки мають загальну нумерацію і називаються ілюстраціями. Вони розташовуються після тексту, в якому на них є посилання, або на наступній сторінці.

Цифровий матеріал, як правило, оформлюється у вигляді таблиць. При їх складанні та оформленні слід дотримуватись певних правил:

- таблиця обов'язково повинна мати текстовий заголовок, який розміщується над таблицею;
- нумерація таблиць загальна, арабськими цифрами ;

- таблицю розміщують після першого послання на неї в тексті (послання мають бути в тексті на всі таблиці) .

Формули, які наводяться у роботі, слід вписувати чорними чорнилами (пастою) після тексту, в якому вони згадуються, посередині сторінки і нумерувати арабськими цифрами. Порядковий номер приводиться в круглих дужках праворуч від формули. Наприклад, відомо, що

$$\Phi_{\text{оз}} = \frac{\text{Воф}}{\text{Ч}} , \quad (1)$$

де $\Phi_{\text{оз}}$ - фондоозброєність робітників;

Воф - середньорічна вартість основних фондів;

Ч - чисельність робітників.

Перелік використаної літератури приводиться після висновків, пропозицій і додатків у такій послідовності:

- закони і законодавчі акти України;
- інструкції, нормативні акти, які видаються Мінекономіки , Мінпраці, МВС, МЗЄЗ і Митного Комітету , іншими відомствами;
- спеціальна література (в алфавітному порядку авторів підручників, монографій, брошур, статей , тощо) .

Допускається й інша послідовність складання використаної літератури вона може розміщуватися по черговості посилань на неї в роботі.

VI. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ.

Студент готує до захисту доповідь та ілюстративний матеріал у вигляді таблиць, графіків, рисунків, які відображають результати дослідження, основні висновки, узагальнення та пропозиції, що містяться в курсовій роботі. Курсова робота захищається перед науковим керівником. Курсова робота оцінюється за чотирьох бальною системою: “відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”.

VII. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Комплект завдань для проведення вхідного контролю.
2. Комплект завдань для проведення поточного контролю.
3. Комплект завдань для підсумкового контролю.
4. Тексти (конспект) лекцій з дисципліни “Фінанси підприємств” для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» денної та заочної форм навчання спеціальностей 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» та 071 «Облік і оподаткування» / Укл. Т.О.Олійник – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2019.- 256 с.
5. Методичні вказівки для проведення практичних занять та виконання самостійної роботи з дисципліни «Фінанси підприємств» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» денної та заочної форм навчання спеціальностей 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» та 071 «Облік і оподаткування» / Укл. Олійник Т.О., – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2019 –36с.
- 6 Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни «Фінанси підприємств» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» денної та заочної форм навчання спеціальностей 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» та 071 «Облік і оподаткування» / Укл.Олійник Т.О., – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2019 –36с.

VIII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

8.1. Базова

1. Азаренкова Г.М., Журавель Т.М., Михайленко Р.М. Фінанси підприємств: Навч.посіб.для самост.вивчення дисципліни. – К.: Знання-Прес, 2004. – 291 с
2. Аранчій В. А. Фінанси підприємств: Навч. посібник./ В. А.

Аранчій— К.-ВД «Професіонал», 2004. —265 с.

3. Бердар М. М. Фінанси підприємств : навч. посібн. / М. М. Бердар. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.

4. Гриньова В. М. Фінанси підприємств : навч. посібн. / В. М. Гриньова, В. О.Коюда. – 3-тє вид., перероб. і допов. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2004. – 432 с.

5. Кірейцев Г. К. Фінанси підприємств: Навч. посібник/За ред. Г. К. Кірейцева. — К.: ЦУЛ, 2002.—268 с

6. Кузенко Т. Б. Фінанси підприємств : конспект лекцій для студ. усіх спец. всіх форм навчання / Т. Б. Кузенко, Є. Ю. Кузькін, Н. В. Сабліна. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2007. – 168 с.

7. Партин Г. О., Фінанси підприємств: Навч. по сібник./ Г. О.Партин, А. Г Завгородній. — Львів: ЛБІНБУ, 2003. — 265 с

8. Поддєрьогін А. М. Фінанси підприємств : підручник / А. М. Поддєрьогін. – 6-ге вид. ; переробл. і виправ. – К. : КНЕУ, 2008. – 552 с.

9. Філімоненков О. С. Фінанси підприємств : навч. посібн. / О. С. Філімоненков. – 2-ге вид. ; переробл. і допов.– К.: МАУП,2004. – 328 с.

10. Фінанси підприємств : навч. посібн. : курс лекцій / за ред. Г. Г. Кірейцева. – К. : ЦУЛ, 2009 – 412с.

8.2. Допоміжна

11. Андріанова І. І. Фінанси підприємств. Практикум : навч.-метод. посібник / І. І. Андріанова, В. А. Ісайко. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2007.–274 с.

12. Брюховецька Н. Ю. Фінанси підприємств : навч. посібн. / Н. Ю. Брюховецька. – Донецьк : ДонУЕП, 2006. — 215с.

13. Буряковский В. В. Финансы предприятий [Электронный ресурс] /В. В.Буряковский.–Режимдоступа: <http://books.efaculty.kiev.ua/finpd/1/r1/>.

14. Василенко В. О. Антикризове управління підприємством.: Навч.

Посібник/ В. О Василенко.. — К: ЦУЛ, 2003. — 504 с.

15. Герасименко О. В. Фінанси підприємств: термінологічний словник для студ. екон. спец. / О. В. Герасименко, Г. О. Роганова. — Краматорськ : ДДМА, 2007. — 148 с.

16. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р № 463-IV [Електронний ресурс]. — Режим доступу : www.zakon0.rada.gov.ua.

17. Гриньова В. М. Фінанси підприємств : навч. посібн. / В. М. Гриньова, В. О. Коюда. — Х. : ВД "ІНЖЕК", 2004. — 432 с.

18. Іванова Н. Ю. Аналіз беззбитковості виробництва: теорія та практика. — К: Лібра, 2002. — 71 с.

19. Король В. А. Фінанси підприємств : навчальний посібник [Електронний ресурс] / В.А. Король. — Режим доступу : <http://pulib.if.ua/book/55>.

20. Крамаренко Г. О. Фінансовий аналіз і планування./ Г. О. Крамаренко — К.: Центр навчальної літератури, 2003. — 224 с.

21. Лігоненко Л. О. Фінанси підприємства : підручник / Л. О. Лігоненко, Н. М. Гуляєва, Н. А. Гринюк. — К., 2007. — 491 с.

22. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" від 07.02.2013 р. № 73 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

23. Онисько С. М. Фінанси підприємств : навч. посібн. / С. М. Онисько, П. М. Марич. — Львів : "Магнолія 2006", 2008. — 367 с.

24. [Офіційний портал Верховної Ради України](http://www.rada.gov.ua). — Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

25. Про акціонерні товариства : Закон України від 17.09.2008 р. № 514-VI [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/>.

26. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>.

27. Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991 р. № 1576-XII [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
28. Про оцінку земель : Закон України від 11.12.2003 р. – № 1378-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
29. Публічна бібліотека ім. Лесі Українки м. Києва [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lucl.kiev.ua>.
30. Сайт Державного комітету статистики України. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
31. Сайт міністерства економіки України. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua>.
32. Сайт Міністерства економіки України. – Режим доступу : www.me.gov.ua.
33. Сайт Міністерства фінансів України. – Режим доступу : www.minfin.gov.ua.
34. Сайт Національного банку України. – Режим доступу : www.bank.gov.ua.
35. Система розкриття інформації на фондовому ринку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.smida.gov.ua.
36. Слав'юк Р.А. Фінанси підприємств: підручник [Електронний ресурс] /Р. А. Слав'юк. – Режим доступа : http://pidruchniki.ws/15840720/finansi/finansi_pidpriyemstv - slavyuk pa.
37. Терещенко О. Фінансова санація та банкрутство підприємства: Навчально-методичний посібник/ Г.О.Крамаренко—К: КНЕУ, 2000. — 412 с.
38. Шило В.П. Фінанси підприємств (за модульною системою навчання): теоретичний і практичний посібник./ В.П. Шило, С.Б.Ільїна, С.С. Доровська, В.В.Барабанова – Київ: ВД „Професіонал”, 2006. – 288 с.
- 39.** Шморгун Н. П. Фінансовий аналіз : навчальний посібник / Н. П. Шморгун, І. В. Головка. – К. : ЦНЛ, 2006. – 528 с.

ДОДАТОК А

Форма № 17

ФІНАНСИ, СТРАХУВАННЯ І БАНКІВСЬКА СПРАВА

(повна назва кафедри)

КУРСОВА РОБОТАз дисципліни **ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ**

(назва дисципліни)

на тему: **АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА***(назва підприємства та за який період)*

Студента (ки) **III** курсу **ФЕУ-117** групи
 напрямку підготовки **072**
 спеціальності **072 Фінанси, банківська
 справа та страхування**

(прізвище та ініціали)

Керівник _____

(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії

_____ **О.Ф.Андросова**
 (підпис) (прізвище та ініціали)

_____ **С.В.Шарова**
 (підпис) (прізвище та ініціали)

_____ **Н.О.Чередниченко**
 (підпис) (прізвище та ініціали)

м.Запоріжжя
 2020 рік

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
КАФЕДРА «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»
ДИСЦИПЛІНА ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ

**072 СПЕЦІАЛЬНІСТЬ «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА
СТРАХУВАННЯ»**

КУРС ___ІІІ___ ГРУПА _ФЕУ-_117___ СЕМЕСТР _6__

ЗАВДАННЯ
на курсовий проект (роботу) студентів

П.І.Б. СТУДЕНТА ПОВНІСТЮ)

1. Тема проекту (роботи) : *Аналіз фінансового стану підприємства*
(назва)

2. Строк здачі студентом виконаного проекту (роботи) : 31.05.2020

3. Вихідні дані до проекту (роботи) :

1. Баланс (Звіт про фінансовий стан)(форма 1) ;

2. Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)(форма 2);

3. Законодавча та нормативна база України, літературні джерела

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (список питань, які варто розробити) :

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА;

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА (назва)

РОЗДІЛ 3 ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА «назва ».

5. Графічні додатки:

НЕМАЄ

1. Дата видачі завдання: 15.02.2020 р

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва етапів курсowego проекту (роботи)	Срок выполнения этапов проекта (работы)	Примітка
1	Розробка плану курсової роботи	25.02.2020	
2	Підбор літератури	28.02.2020	
3	Написання першого розділу	06.03.2020	
4	Написання другого розділу	20.03.2020	
5	Аналіз роботи й написання висновків	29.04.2020	
6	Коректування всієї курсової роботи	30.04.2020	
7	Захист курсової роботи	31.05.2020	

Студент _____ . (П.І.Б. студента)
(підпис)

Керівник _____ (П.І.Б. викладача).
підпис _____
(підпис)

“ 31” травня 2020 р.

РЕФЕРАТ

Курсова робота «: Аналіз фінансового стану підприємства (назва та за який період) « с.____, рис____, табл.____, додатків____, джерел____.

Об'єктом дослідження є фінансовий стан підприємства: економічні і фінансові показники та критерії її оцінки (на прикладі підприємства «.....»)

Предметом дослідження є методи оцінки фінансового стану підприємства.

Мета роботи – оцінити фінансовий стан підприємства «.....» за економічними і фінансовими показниками.

Методи дослідження: горизонтальний аналіз, вертикальний аналіз, факторний метод, порівняльний метод, коефіцієнтний метод.

Результати та їх новизна. Аналіз фінансового стану підприємства – необхідна умова ефективного функціонування економіки країни, як на мікро, так і на макрорівні.

Основні положення роботи. Досліджено теоретичні засади аналізу фінансового стану підприємства. Проведено горизонтальний і вертикальний аналіз балансу підприємства, аналіз оборотності активів та фінансової стійкості, оцінка ліквідності і аналіз рентабельності. Проведено оцінку стану операційної, фінансової та інвестиційної діяльності підприємства, досліджено динаміку відносних показників ефективної діяльності підприємства.

Значимість роботи та висновки: Запропоновано поліпшення механізму формування прибутку, удосконалено шляхи покращення фінансової стійкості та методи для підвищення рентабельності підприємства

Ключові слова: ДОХІД, ПРИБУТОК, ЧИСТИЙ ПРИБУТОК, РЕНТАБЕЛЬНІСТЬ, ДІЛОВА АКТИВНІСТЬ, ФІНАНСОВИЙ СТАН, ЛІКВІДНІСТЬ, ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЬ, ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ, МАЙНОВИЙ СТАН ПІДПРИЄМСТВА

Додаток Б

Основні аналітичні показники фінансового стану підприємства

Показник	Умове позначення	Формула для розрахунку	Формула за кодами рядків нових форм фінансової звітності (з 2013 року)	Економічний зміст	Напрямок позитивних змін
1	2	3	4	5	6
1 Показники майнового стану					
1.1.Валюта балансу (майно підприємства), тис. грн.	ВБ	Ф. 1, р. 1300		Сукупна вартість активів підприємства	Збільшення (у більшості випадків)
1.2.Середня величина основних засобів, тис. грн.	$\overline{ОЗ}$	$\frac{\text{Ф.1 р.1010 (гр.3+ гр.4)}}{2}$			Збільшення
1.3 Фондоозброєність, тис.грн. / чол.	Ф_о	$\frac{\overline{ОЗ}}{Ч}$		Показує забезпеченість персоналу основними засобами; яка вартість основних засобів припадає на одного працівника	Збільшення
1.4 Фондовіддача основних фондів *	Ф_в	$\frac{ЧД(В)Р}{\overline{ОЗ}}$	Ф. № 2, р. 2000 / Ф. № 1, р. 1010	Показує ефективність використання основних фондів; яка величина доходу, отриманого від реалізації продукції, припадає на 1 грн., вкладену у основні фонди, що використовуються для виробництва цієї продукції	Збільшення
1.5 Частка основних засобів в активах	Ч_{о.з.}	Первісна вартість основних засобів / Активи	Ф. № 1, р. 1011 / Ф. № 1, р. 1300	Частка коштів, інвестованих в основні засоби, у валюті балансу	Зменшення за умов незмінних або зростаючих обсягів реалізації
1.6 Коефіцієнт зносу основних засобів	К_{зн.о.з.}	Знос основних засобів / Первісна вартість основних засобів	Ф. № 1, р. 1012 / Ф. № 1, р.1011	Рівень фізичного зносу основних фондів	Зменшення
1.7 Коефіцієнт оновлення основних засобів	К_{он.о.з.}	Збільшення за звітний період первісної вартості основних засобів / Первісна вартість основних засобів	Ф. № 1 (збільшення по р. 1011) / Ф. №1; р. 1011 (гр.4)	Рівень фізичного оновлення основних фондів	Збільшення за умови виключення інфляційного фактора

Показник	Умовне позначення	Формула для розрахунку	Формула за кодами рядків нових форм фінансової звітності (з 2013 року)	Економічний зміст	Напрямок позитивних змін
		на кінець року			
1.8 Коефіцієнт мобільності активів	K моб.	Оборотні (мобільні) активи / Необоротні активи	Ф. № 1, р. 1195 + р. 1200 / Ф. № 1, р. 1095	Скільки обігових коштів припадає на одиницю необігових; потенційна можливість перетворення активів у ліквідні кошти	Збільшення; рекомендований рівень Kмоб. ≥ 5
2 Показники ділової активності					
2.1 Оборотність активів (обороті), ресурсовіддача, коефіцієнт трансформації*	K тр.	ЧД(В)Р / Активи	Ф. № 2, р. 2000 / Ф. № 1, р. 1300	Скільки отримано чистої виручки від реалізації продукції на одиницю коштів, інвестованих в активи	Збільшення
2.2 Коефіцієнт оборотності обігових коштів (обороті) *	K об. кошт.	ЧД(В)Р / Обігові кошти	Ф. № 2, р. 2000 / Ф. № 1, р. 1195	Кількість оборотів обігових коштів за період; скільки виручки припадає на одиницю обігових коштів	Збільшення
2.3 Період одного обороту обігових коштів (днів)	T об.	360 / K об. кошт.		Середній період від витрачення коштів для виробництва продукції до отримання коштів за реалізовану продукцію	Зменшення
2.4 Коефіцієнт оборотності запасів (обороті)*	K об. зап.	Собівартість реалізації / Середні запаси	Ф. № 2, (р. 2050 + р.2130 + р.2150) / Ф. № 1, р. 1100	Кількість оборотів коштів, інвестованих у запаси	Збільшення
2.5 Період одного обороту запасів (днів)	T 1 об.	360 / Kоб. зап.		Період, протягом якого запаси трансформуються в кошти	Зменшення, якщо це не перешкоджає нормальному процесу виробництва, не загрожує дефіцитом матеріальних ресурсів
2.6 Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості (обороті) *	K об. д. з	ЧД(В)Р / Середня дебіторська заборгованість	Ф. № 2, р. 2000 / Ф. № 1, р. 1125 + р. 1130 + р.1135 + р. 1155	У скільки разів виручка перевищує середню дебіторську заборгованість	Збільшення

Показник	Умовне позначення	Формула для розрахунку	Формула за кодами рядків нових форм фінансової звітності (з 2013 року)	Економічний зміст	Напрямок позитивних змін
2.7 Період погашення дебіторської заборгованості (днів)	$T_{\text{пог.д. з.}}$	$360 / K_{\text{об. д. з.}}$		Середній період інкасації дебіторської заборгованості, тобто період її погашення	Зменшення, особливо в умовах інфляції; збільшення, якщо додаткова вартість коштів компенсується додатковим прибутком від збільшення обсягів реалізації
2.8 Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості (оборотів) *	$K_{\text{об. кр. з.}}$	ЧД(В)Р / Поточні зобов'язання	Ф. № 2, р. 2000 / Ф. №1, р. 1695	У скільки разів виручка перевищує середньорічну кредиторську заборгованість	Збільшення
2.9 Період погашення кредиторської заборгованості (днів)	$T_{\text{пог.кред.з.}}$	$360 / K_{\text{об. кр. з.}}$		Середній період сплати підприємством кредиторської заборгованості	Зменшення
2.10 Коефіцієнт оборотності власного капіталу (оборотність) *	$K_{\text{об. в.к.}}$	ЧД(В)Р / ВК	Ф. № 2, р. 2000 / Ф. № 1, р. 1495	Скільки чистої виручки від реалізації продукції припадає на одиницю власного капіталу	Збільшення
3 Показники рентабельності					
3.1 Рентабельність активів за прибутком від звичайної діяльності до оподаткування*	$R_{\text{акт.зв.д.}}$	Прибуток від звичайної діяльності / Активи	Ф. № 2, р. 2290 / Ф. № 1, р. 1300	Скільки прибутку від звичайної діяльності припадає на одиницю коштів, інвестованих в активи	Збільшення
3.2 Рентабельність капіталу (активів) за чистим прибутком*	$R_{\text{акт.ч.п.}}$	Чистий прибуток / Активи	Ф. № 2, р.2350 / Ф. № 1, р. 1300	Скільки припадає чистого прибутку на одиницю інвестованих в активи коштів	Збільшення
3.3 Рентабельність власного капіталу*	$R_{\text{в.к.}}$	Чистий прибуток / Власний капітал	Ф. № 2, р.2350 / Ф. № 1, р. 1495	Скільки припадає чистого прибутку на одиницю власного капіталу	Збільшення
3.4 Рентабельність виробничих фондів*	$R_{\text{в.ф.}}$	Чистий прибуток / Виробничі фонди	Ф. № 2, р.2350 / Ф. № 1, р. 1011 + р.1100	Скільки припадає чисто-го прибутку на одиницю вартості виробничих фондів	Збільшення

Показник	Умовне позначення	Формула для розрахунку	Формула за кодами рядків нових форм фінансової звітності (з 2013 року)	Економічний зміст	Напрямок позитивних змін
3.5 Рентабельність реалізованої продукції за прибутком від реалізації	$R_{\text{приб.р.}}$	Прибуток від реалізації / ЧД(В)Р	Ф. № 2, р. 2000 - (р.2050 + р.2130 + р.2150) / Ф. № 2, р. 2000	Скільки припадає прибутку від реалізації на одиницю виручки	Збільшення
3.6 Рентабельність витрат	$R_{\text{витр}}$	Прибуток від реалізації / витрати на виготовлення і реалізацію продукції	Ф. № 2, р. 2000 - (р. 2050 + р. 2130 + р. 2150) / Ф. № 2, р. 2050 + р. 2130 + р. 2150	Скільки прибутку від реалізації припадає на одиницю витрат на виготовлення і реалізацію продукції	Збільшення
3.7 Коефіцієнт реінвестування	$K_{\text{реін}}$	Нерозподілений прибуток / Чистий прибуток	Ф. № 1, збільшення по р. 1420 / Ф. № 2, р.2350	Скільки чистого прибутку капіталізовано; скільки чистого прибутку спрямовано на збільшен-ня власного капіталу	Збільшення в межах, що не суперечить бажанню акціонерів отримувати підвищені дивіденди
3.8 Період окупності капіталу*	$T_{\text{ок.кап.}}$	Активи / Чистий прибуток	Ф. № 1, р. 1300 / Ф. № 2, р.2350	За який період кошти, що інвестовані в активи, будуть компенсовані чистим прибутком	Зменшення
3.9 Період окупності власного капіталу*	$T_{\text{ок.вл.кап.}}$	Власний капітал / Чистий прибуток	Ф. № 1, р. 1495 / Ф. № 2, р.2350	За який період власний капітал буде компенсо-ваний чистим прибутком	Зменшення
4 Показники фінансової стійкості					
4.1 Власні обігові кошти (робочий, функціонуючий капітал)	P_k	(Власний капітал + довгострокові зобов'язання - необоротні активи) або (оборотні активи – короткострокові зобов'язання)	Ф. № 1, р. 1495 + + р. 1595 – - р. 1095 або ф. № 1, р. 1195 - 1695	Оборотні активи, які фінансуються за рахунок власного капі-талу і довгострокових зобов'язань. Наявність P_k означає не лише здатність платити поточні борги, а й можливість розширити виробництво	Збільшення

Показник	Умовне позначення	Формула для розрахунку	Формула за кодами рядків нових форм фінансової звітності (з 2013 року)	Економічний зміст	Напрямок позитивних змін
4.2 Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними коштами	$K_{з.в.к}$	Власні обігові кошти / Оборотні активи	$P_k / \text{ф. № 1, р. 1195}$	Абсолютна можливість перетворення активів у ліквідні кошти	Збільшення; рекомендується значення $K_{звк} > 0,1$; за [31] $K_{звк} \geq 2$
4.3 Маневреність робочого капіталу	$M_{р.к}$	Запаси / Робочий капітал	$\text{Ф. № 1, р. 1100} / P_k$	Частка запасів, тобто матеріальних, виробничих активів у власних обігових коштах; обмежує свободу маневру власними коштами	Зменшення; збільшення запасів призводить до уповільнення оборотності обігових коштів, в умовах інфляції – до залучення дорогих кредитів, що зменшує платоспроможність підприємства
4.4 Маневреність власних обігових коштів	$M_{в.о.к}$	Кошти / Власні обігові кошти	$\text{Ф. № 1 р. 1165} / P_k$	Частка абсолютно ліквідних активів у власних обігових коштах; забезпечує свободу фінансового маневру	Збільшення
4.5 Коефіцієнт забезпечення власними обіговими коштами запасів	$K_{заб.в.о.к.}$	Власні обігові кошти / Запаси	$P_k / \text{Ф. № 1, р. 1100}$	Наскільки запаси, що мають найменшу ліквідність у складі оборотних активів, забезпечені довгостроковими стабільними джерелами фінансування	Збільшення
4.6 Коефіцієнт покриття запасів	$K_{покр.зап.}$	“Нормальні” джерела покриття запасів / Запаси	$\text{Ф. № 1 (р. 1495 – 1095 + 1595 + 1600 + 1610)} / \text{Ф. № 1, р. 1100}$	Скільки на одиницю коштів, що вкладені в запаси, припадає у сукупності власних коштів, довго- та короткострокових зобов'язань	Збільшення
4.7 Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)	$K_{авт}$	Власний капітал / Пасиви	$\text{Ф. № 1, р. 1495} / \text{Ф. № 1, р. 1900}$	Характеризує можливість підприємства виконати зовнішні зобов'язання за рахунок власних активів; його незалежність від	Збільшення; за [11; 12] має бути $K_{авт} > 0,5$

Показник	Умовне позначення	Формула для розрахунку	Формула за кодами рядків нових форм фінансової звітності (з 2013 року)	Економічний зміст	Напрямок позитивних змін
				позикових джерел	
4.8 Коефіцієнт фінансової залежності	К_{фін.зал.}	$1 - K_{\text{авт.}}$		Ступінь залежності підприємства від зовнішніх зобов'язань	Зменшення
4.9 Коефіцієнт маневреності власного оборотного капіталу	К_{ман.в.к.}	Власні обігові кошти / Власний капітал	$P_k / \Phi. \text{ № 1, p.1495}$	Частка власних обігових коштів у власному капіталі	Збільшення; має бути $K_{\text{ман.в.к.}} > 0,5$
4.10 Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	К_{конц.п.к.}	Позиковий капітал / Пасиви	$\Phi. \text{ № 1, p.1595} + \text{ p. 1695} + \text{ p. 1700} / \Phi. \text{ № 1, p. 1900}$	Характеризує ступінь участі позикового капіталу у формуванні активів; скільки припадає позикового капіталу на одиницю сукупних джерел	Зменшення, необхідно аналізувати в залежності від конкретної ситуації
4.11 Коефіцієнт фінансової стабільності (коефіцієнт фінансування)	К_{ф.с.}	Власні кошти / Позичені кошти	$\Phi. \text{ № 1, p.1495} / \Phi. \text{ № 1, p.1595} + \text{ p. 1695} + \text{ p. 1700}$	Забезпеченість заборгованості власними коштами; перевищення власних коштів над позиковими свідчить про фінансову стійкість підприємства	За [12] нормативне значення $K_{\text{ф.с.}} > 1$
4.12 Показник фінансового левириджу	К_{фін.лев.}	Довгострокові зобов'язання / Власні кошти	$\Phi. \text{ № 1, p. 1595} / \Phi. \text{ № 1, p.1495}$	Характеризує залежність підприємства від довгострокових зобов'язань. Збільшення свідчить про підвищення фінансового ризику	Зменшення; за [31] $K_{\text{фін.лев.}} < 0,25$

Показник	Умовне позначення	Формула для розрахунку	Формула за кодами рядків нових форм фінансової звітності (з 2013 року)	Економічний зміст	Напрямок позитивних змін
4.13 Коефіцієнт фінансової стійкості	К_{фін.ст.}	Власний капітал + довгострокові зобов'язання / Пасиви	Ф. № 1, р.1495 + р. 1595 / Ф. № 1, р. 1900	Частка стабільних джерел фінансування у їх загальному обсязі	За [11] має бути К _{фін.ст.} = 0,85-0,90
5 Показники ліквідності (платоспроможності)					
5.1 Коефіцієнт поточної ліквідності(покриття)	К_{покр.}	Оборотні активи / Поточні зобов'язання	Ф. № 1, р. 1195 / Ф. № 1, р. 1695	Характеризує достатність обігових коштів для погашення боргів протягом року	Збільшення; за [11; 12] критичне значення $K_{покр.}=1$; при $K_{покр.} < 1$ підприємство має неліквідний баланс. Якщо $K_{покр.} = 1-0,5$, підприємство своєчасно ліквідує борги
5.2 Коефіцієнт ліквідності швидкої	К_{шв.лікв.}	Оборотні активи – Запаси / Поточні зобов'язання	Ф. № 1, р. 1195 - р.1100 / Ф. № 1, р. 1695	Скільки одиниць найбільш ліквідних активів припадає на одиницю термінових боргів	Збільшення; за [31] має бути $K_{шв.лікв.}>1$; у міжнародній практиці [23] $K_{шв.лікв.} = 0,7-0,8$
5.3 Коефіцієнт ліквідності абсолютної	К_{абс.лікв.}	Грошові кошти / Поточні зобов'язання	Ф. № 1, р. 1165 / Ф. № 1, р. 1695	Характеризує готовність підприємства негайно ліквідувати короткострокову заборгованість	Збільшення; за [11; 12] має бути $K_{абс.лікв.} = 0,2-0,35$
5.4 Співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості	К_{деб / кред.}	Дебіторська заборгованість / Поточна кредиторська заборгованість	Ф. № 1,сума р. 1125-1155) / Ф. № 1, р. 1695	Здатність розрахуватися з кредиторами за рахунок дебіторів протягом одного року	За [31] рекомендоване значення $K_{деб / кред.} \geq 1$

Примітки:

1. Ф 1 – Форма №1 «Баланс» (Звіт про фінансовий стан).
 2. Ф 2 – Форма №2 «Звіт про фінансові результати» (Звіт про сукупний дохід).
 3. гр.3, 4 – графа 3, 4. Відповідно (3 і 4 стовпчики Балансу)
 4. Нормативне значення показника залежить від галузі, до якої належить підприємство, та від особливостей його функціонування
- Для зручності у складі формул, знаменник виділено жирним шрифтом

